

# Ποινική δίωξη από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία κατά 23 υπόπτων για εγκλήματα που αφορούν τη Σύμβαση 717

2023/12/12 11:42 στην κατηγορία ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Το Γραφείο των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων (EPPO) της Αθήνας κίνησε ποινική δίωξη εις βάρος 23 υπόπτων -συμπεριλαμβανομένων 18 δημοσίων υπαλλήλων- για εγκλήματα σχετιζόμενα με την εκτέλεση των συμβάσεων για την ανάταξη και αναβάθμιση του συστήματος σηματοδότησης-τηλεδιοίκησης στο ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο, που συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.

Η έρευνα του EPPO, που ξεκίνησε στις 28 Νοεμβρίου 2022, επικεντρώθηκε στις Συμβάσεις για την ανάταξη των συστημάτων Τηλεδιοίκησης και Σηματοδότησης στο ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο που υπογράφηκαν μεταξύ της ΕΡΓΟΣΕ -θυγατρικής του ΟΣΕ, υπεύθυνης για την διαχείριση των Συμβάσεων- και της Αναδόχου Κοινοπραξίας, που αποτελείται από δύο εταιρείες, υπεύθυνες για την εκτέλεση του έργου.

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν οδήγησαν στην άσκηση ποινικής δίωξης εις βάρος 23 υπόπτων, συγκεκριμένα:

- **14 δημοσίων υπαλλήλων της ΕΡΓΟΣΕ**, για απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις. Δύο εξ αυτών κατηγορούνται, επίσης, για ψευδή βεβαίωση με σκοπό τον προσπορισμό αθέμιτου οφέλους σε άλλον.
- **4 δημοσίων υπαλλήλων της Ελληνικής Διαχειριστικής Αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Υποδομών Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)**, για απιστία κονδυλίων.
- **5 νομίμων εκπροσώπων και υπαλλήλων της Αναδόχου Κοινοπραξίας**, για ηθική αυτουργία σε απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις και ηθική αυτουργία σε ψευδή βεβαίωση με σκοπό τον προσπορισμό αθέμιτου οφέλους σε άλλον.

Οι κατηγορίες αφορούν την εκτέλεση της Σύμβασης για την αποκατάσταση του Συστήματος Σηματοδότησης-Τηλεδιοίκησης του σιδηροδρομικού τμήματος Αθήνα - Θεσσαλονίκη - Προμαχώνας, η οποία υπεγράφη το 2014, με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2016 - γνωστή ως **“Σύμβαση 717”**.

Το 2019 υπογράφηκε Συμπληρωματική Σύμβαση σχετικά με το ίδιο έργο, με την οποία τροποποιήθηκε το αρχικό φυσικό αντικείμενο της Σύμβασης 717.

Η Συμπληρωματική Σύμβαση προέβλεπε την κατασκευή ενός εντελώς νέου συστήματος Σηματοδότησης με νέες μονάδες τηλεμετρίας, ώστε να είναι δυνατή η επικοινωνία και η μετάδοση δεδομένων μεταξύ των σιδηροδρομικών σταθμών, καθώς και από τους σιδηροδρομικούς σταθμούς στα κέντρα ελέγχου.

Και οι δύο Συμβάσεις συγχρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ, στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκσυγχρονισμός Σηματοδότησης-Τηλεδιοίκησης και εγκατάσταση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ελέγχου Αμαξοστοιχιών (ETCS)», με την συνεισφορά της Ε.Ε. να ανέρχεται σε ποσοστό 85%.

## Πλημμελής εκτέλεση Συμβάσεων

Τα αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν καταδεικνύουν ποινική ευθύνη, για τους ακόλουθους λόγους.

Βάσει ιδιωτικού συμφωνητικού, οι δύο εταιρείες που αποτελούσαν την Ανάδοχο Κοινοπραξία, αμέσως μετά την υπογραφή της Σύμβασης 717, **χώρισαν αυθαίρετα το έργο μεταξύ τους.**

Η μία από τις εταιρείες ανέλαβε να εκτελέσει το βόρειο τμήμα του έργου, ενώ η δεύτερη εταιρεία ανέλαβε να εκτελέσει το έργο στο μεγαλύτερο τμήμα της σιδηροδρομικής διαδρομής Αθήνα - Θεσσαλονίκη μέχρι το Πλατύ, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος κοντά στα Τέμπη, όπου σημειώθηκε η θανατηφόρα σιδηροδρομική σύγκρουση στις 28 Φεβρουαρίου 2023.

Επιπλέον, η δεύτερη εταιρεία ανέθεσε την εκπόνηση των τεχνικών μελετών σχετικά με τα συστήματα Σηματοδότησης του σιδηροδρομικού τμήματος Αθήνα - Πλατύ σε μια τρίτη εταιρεία, η οποία δεν διέθετε την απαιτούμενη ειδική τεχνογνωσία -κατά παράβαση των όρων της Σύμβασης, οι οποίοι προέβλεπαν ότι η ειδική τεχνογνωσία έπρεπε να παρασχεθεί από την δανειοπάροχο εταιρεία.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την παραβίαση της συμβατικής υποχρέωσης σχετικά με την παροχή εξειδικευμένης τεχνογνωσίας, για την οποία επιβλήθηκε στην ΕΡΓΟΣΕ δημοσιονομική διόρθωση ύψους περίπου 2 εκατ. ευρώ, κατόπιν ελέγχου που διενεργήθηκε το 2018 από την Ελληνική Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.).

Ενώ το αρχικό αντικείμενο της Σύμβασης 717 περιελάμβανε την αναβάθμιση των υφιστάμενων Συστημάτων Σηματοδότησης-Τηλεδιοίκησης, η Ανάδοχος Κοινοπραξία επιχείρησε να κατασκευάσει ένα εντελώς νέο σύστημα σηματοδότησης με νέες μονάδες τηλεμετρίας.

Η ενέργεια αυτή θεωρήθηκε ότι **συνιστά παράνομη τροποποίηση της αρχικής Σύμβασης**, η οποία οδήγησε σε αδικαιολόγητη αύξηση της αξίας αυτής, που δεν δικαιολογείται από απρόβλεπτες περιστάσεις.

Σύμφωνα με την ποινική έρευνα, **χορηγήθηκαν συνολικά επτά παράνομες παρατάσεις της αρχικής Σύμβασης**, σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΔΣ της ΕΡΓΟΣΕ. Για τον λόγο αυτό, μετά την πάροδο περισσότερων από εννέα ετών από την υπογραφή της Σύμβασης 717, το έργο δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί.

Εικάζεται ότι υπάλληλοι της ΕΡΓΟΣΕ, υπεύθυνοι για την διαχείριση του έργου, δήλωσαν σκόπιμα μη ορθά και ελλιπή στοιχεία στην Διαχειριστική Αρχή σχετικά με την ύπαρξη γεγονότων κρίσιμων για την χορήγηση των ενισχύσεων και την έγκριση των παρατάσεων.

Ως αποτέλεσμα, τα σχετικά αιτήματα εγκρίθηκαν από την Διαχειριστική Αρχή, η οποία κατέβαλε τα κονδύλια στον δικαιούχο, την ΕΡΓΟΣΕ, η οποία στη συνέχεια πλήρωσε την Ανάδοχο Κοινοπραξία.

Επιπλέον, εικάζεται ότι οι υπάλληλοι της Διαχειριστικής Αρχής, που ήταν υπεύθυνη για την διαχείριση των κονδυλίων, ενήργησαν κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διαχείρισης αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Έγινε αποδεκτό ότι, παρά το γεγονός ότι τα στοιχεία που υπέβαλαν οι υπάλληλοι της ΕΡΓΟΣΕ ήταν προδήλως μη ορθά και ελλιπή, οι δημόσιοι υπάλληλοι της Διαχειριστικής Αρχής ενέκριναν την χορήγηση των αντίστοιχων ενισχύσεων, προκαλώντας ζημία στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και του ελληνικού δημοσίου ύψους άνω των 15,6 εκατ. ευρώ.

Τα εγκλήματα για τα οποία κατηγορούνται οι κατηγορούμενοι **τιμωρούνται με ποινές κάθειρξης έως 10 ετών και χρηματική ποινή.**

Η ποινική έρευνα αποκάλυψε, επίσης, γεγονότα που συνιστούν ενδεχόμενη παράβαση καθήκοντος από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Ελληνικής Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) της Ελλάδας, στους οποίους ανατέθηκε από τις εθνικές Εισαγγελικές Αρχές η διενέργεια ελέγχου σχετικά με την εκτέλεση της Σύμβασης 717.

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αποφάσισε να παραπέμψει τη νέα αυτή υπόθεση στις αρμόδιες ελληνικές αρχές, για τις δικές τους περαιτέρω νόμιμες ενέργειες, δοθέντος ότι τα πραγματικά περιστατικά που αποτελούν το αντικείμενο της νέας αυτής έρευνας δεν συνιστούν ποινικό αδίκημα εμπίπτον στην αρμοδιότητα του ΕΡΡΟ.